

14111

DEBRECZENI

7

PROTESTÁNS LAP.

AZ EGYHÁZ ÉS ISKOLA KÖRÉBŐL.

1883.

HARMADIK ÉVFOLYAM.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

TÓTH SÁMUEL.

SZERKESZTŐTÁRSAK:

BÉKÉSI GYULA. GÉRESI KÁLMÁN.

DEBRECZEN.

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1883. — 1369.

TARTALOM:

I. Vezércikkék és értekezések.

- Boldog új évet! *Tóth Sámuel*. 1.
- Töredék a magyar ref. ének- és isteni tisztelet történetéből. *Kálmán Farkas*. 2, 15, 100, 110, 120, 144, 167, 180, 192, 205, 216, 223.
- Debreczeni Kalocsa János. *Dr. Kiss Áron*. 3, 16, 29.
- Hittanszaki tanulók és tanítói oklevél. *W*. 5.
- Az új korszak kezdetén. *Géresi Kálmán*. 13.
- Haladás a theológiában. *Csiky Lajos* és *Bethlendi Endre*. 17, 28, 39, 58, 83, 94, 204, 215, 230, 243, 255, 273, 294, 303, 310, 327, 340, 359, 367.
- Gál Imre* esperes beszéde. 25, 165.
- Az idők jelei. *Géresi Kálmán*. 27.
- B. Vay Miklós* megnyitó beszéde a ref. egyetemes konventen. 38.
- Az egyházak klasszificatiója s a lelkészek qualificatiója kérdéséhez. 40, 52.
- A debreczeni ref. egyházmegye által kiküldött bizottság munkálata. 52.
- A lelkészek qualificatiója kérdéséhez. *Zsigmond Sándor*. 60, 73, 83.
- Bizottsági javaslat a bihari ref. egyházmegyéből. *Közli: Benedek László*. 84.
- Az egyházak classzificatiója s a lelkészek qualificatiója kérdéséhez. *Nagykárolyi*. 97.
- Bizottsági javaslat a nagyszalontai egyházmegyéből. *Szél Kálmán*. 99.
- Lelkészek minősítése. 112.
- A lelképásztorok minősítéséről. *Marjai Péter*. 17.
- Lelkészek minősítése és az egyházak osztályozása kérdéséhez. *Dombi Lajos*. 123.
- Egy nem akadémikus gondolatai a káplánqualificatiós javaslatok felett. *Böszörményi Gyula*. 234.
- Lelkészek minősítése kérdéséhez. *Kiss Bertalan*. 241, 253.
- Pár szó a minősítéshez. *K. Hajdu Lajos*. 261.
- Viszhang stb. *Simonyi*. 263, 272, 284.
- Szeremley József* esperes megnyitó beszéde. 49.
- A konfirmáció történeti fejlődése. *Erdős József*. 50, 96, 109, 121.
- Peterdy Károly* esperes megnyitó beszéde. 70.
- Néhány szó a krassóvidéki ref. lelkészi értekezlet emlékiratához. 72, 82.
- Beszéd *Nagy József* emlékünnepején. *Balogh Ferencz*. 85.
- Egy pár igénytelen szó a krassói pontokhoz. *Márk Ferencz*. 93.
- Rövid elmélkedés. *Nagy Sándor*. 97.
- Vélemény és terv az üresedésben levő debreczeni gymnasiumi tanszékek ügyében. *Békési Gyula*. 105.
- A csuda jelentősége a kijelentésben. *Bethlendi Endre*. 107, 118, 131.
- Észrevétel a „Rövid elmélkedés“-re. *Szügyi Dániel*. 126, 148.
- Felesleges gond. *Bierbrunner G.* 129.
- Minden lelkészre nézve egyaránt kötelező hivatalos agenda. *Szentimrei J.* 130.
- A tiszántuli ref. egyházkerületi közgyűlést megnyitó ima. 141.
- A tiszántuli ref. egyházkerületi közgyűlést megnyitó beszéd. *Révész Bálint*. 141.
- A debreczeni főiskola tanári karának tervezete. 142.
- Egy ünnep, melyet a naptárakból kifeledek. *Révész K.* 146, 155, 166.

- Az egyházi törvények 99-dik §-a. *Nagy Sándor*. 147.
- Id. b. Vay Miklós*nak a főrendiház ápril 30-diki ülésében tartott beszéde. 153.
- Az egyházi év szerinti predikálás. *Csiky Lajos*. 178, 190, 201.
- Lasco keresztelési ágendája. *Erdős József*. 189, 202.
- Lelkészek nyugdíjazása. *Papp Károly*. 213.
- Szerény s igénytelen szó a latinnyelv pályakérdéséhez. *K. Hajdu Lajos*. 233, 323.
- Konfirmációra előkészítő oktatás. *Csiky Lajos*. 246, 261, 270, 288.
- Vályi János* főgondnok beszéde. 269.
- B. Vay Miklós* megnyitó beszéde a konventen. 281.
- Negatív predikálás. *Kecskeméti F.* 283.
- Emlékezzünk régiekről. *Dr. Kovács Sándor*. 293, 301.
- Lasco urvacsorai ágendája. *Erdős József*. 296, 311, 318.
- Vallásoktatás ügye népiskoláinkban. *Nagy Lajos*. 312.
- A domesztika s mikénti végrehajtása. *Böszörményi Béla*. 317.
- Petőfi vallásos világnézlete. *Balogh Ferencz*. 325.
- A bibliai hat napi teremtés elbeszélése és a tudomány mai adatai összhangzása. *Könyves János*. 328, 341, 352, 360, 368.
- Luther Márton születése négyszázados évfordulóján. *Balogh F.* 337.
- Gondolom, haladunk. *Bierbrunner G.* 349.
- Zwingli négyszázados születésnapja előtt. *Erdős József*. 357.
- Hang a Zwingli-ünnep kérdéséhez. *K. Hajdu Lajos*. 359.
- A közalap és még valami. *László János*. 361.
- Beszéd Luther és Zwingli születése négyszázados ünnepéjén. *Balogh Ferencz*. 365.
- Az egyházi törvény 223-dik §-a. *László János*. 370.

II. Belföld.

- Debreczeni egyházmegye közgyűlése. 19, 127.
- Az egyetemes ref. konvent első ülése. 31.
- Az alsó-szabolcs-hajdukerületi egyházmegye január 23-án tartott gyűlése. *Zsigmond Sándor*. 34.
- Tudósítás a magyar ref. egyetemes konvent üléseiről. 44.
- A nagyszalontai ref. egyházmegye közgyűlése. 67.
- Az alsó-szabolcs-hajdukerületi ref. egyházmegye közgyűlése. 74, 305.
- A beregi ref. egyházmegye közgyűlése. 88, 138.
- A m. ugoccai egyházmegye tavaszi közgyűlése. 101.
- Nagykárolyi ref. egyházmegye közgyűlése. 112.
- A bihari ref. egyházmegye közgyűlése. 137.
- A tiszántuli ref. egyházkerület tavaszi közgyűlésének közérdekű tárgyai. 149, 162.
- Békésbányai közgyűlés. 150.
- A dunamelléki egyházkerület közgyűlése. 170, 184.
- A tiszántuli ref. tanáregyesületi bizottság ülése. 175.
- A debreczeni ref. egyházmegye lelkészi értekezlete. 176.
- Egyetemes tanügyi bizottság ülése. 186, 226.
- Jelentés a budapesti, sárospataki és debreczeni főiskolák közvizsgáiról. 187.
- Bessenyei-emlékünnepején. 196.
- Tanáregyesületi közgyűlés programja. 199.
- Tanáregyesületi közgyűlésre előkészületek. 211.
- A tiszántuli ref. egyházkerületben lefolyt szavazások eredménye. 211.
- Közvizsgák rendje a pápai főiskolában. 211.
- Tanári közgyűlés. *Elek Lajos*. 226, 235, 248.

A szatmári ev. ref. egyházmegye rendkívüli közgyűlése. *Földesi P.* 250, 345.
 Egyházkerületi közgyűlés. 279, 290, 304.
 Konventi tudósítás. 291, 298.
 Belmissiói munka Debreczenben. *Csiky Lajos.* 346.
 Tanügyi bizottsági ülések. 347, 372.

III. Külföld.

Francia rationalismus. *Csiky Lajos.* 33.
 Németország. *Csiky Lajos.* 44.
 A berlini evangélikus egyet. *Láng Adolf.* 53, 61.
 A kalkuttai lapokból. *Csiky Lajos.* 63, 79.
 Pressensé a szabad gondolkozók gyűlésén. 79.
 Keresztényen lapokat terjesztő egyet Berlinben. *Láng A.* 133.
 A londoni májusi meetingek. 174.
 Vasárnapügy a német „Reichstag“ előtt. 206.
 Hány tanár működik a berlini egyetemen. 207.
 Luther-ünnepély Wittembergben. *Sulyók István.* 300, 330, 362.
 A Leibniz-ünnepély Lipcsében. *Dicsőfi József.* 331, 343.
 A lajthántuli helv. hitv. egyház zsinata. *Papy József.* 344, 363.

IV. Irodalom.

Uj magyar Athenas. 11.
 Evangéliomi lelkészi tár. 11.
 A nagykarolyi gróf Károlyi család oklevéltára. 11, 364.
 Herzog theologiai reál encyklopaediája. 11.
 Csécsi Miklós imakönyve. 23.
 „Egyházi törvények ismertetése.“ *Pálffy K.* 35.
 „Liturgia.“ *Hörk J.* 35, 61, 104, 292.
 Köznevelési és közoktatási szervezet. 35.
 Irodalmi jelentés. *Rácz Károly.* 43.
 A belényesi ref. egyház történetére előfizetési felhívás. 56.
 Protésztaans theologiai könyvtár XVI. és XVII. kötete. 56.
 Felhívás. *Vállaji Sipos Imre.* 80.
 Önüggyvéd. 90, 115, 187, 259.
 A vallásos iratokat terjesztő egyesület kiadványai. 91.
 Tanulmány és bírálat. *Kiss Bertalan.* 103, 110, 134, 158, 183.
 Tudósítás és kérelem. *Nagy L.* 115, 176, 307.
 Kalauz, *Hetsy Viktortól.* 152.
 Előfizetési felhívás. *Papp Arthur.* 163, 200, 347.
 Az uj magyar Athenas t. gyűjtője és kiadójához. *Lénárd István.* 168.
 Évkönyv. *Tóth Sámuel.* 176.
 Jutalomkönyv. *Dolinay Gyula.* 186.
 Zum Gesetz und zum Zeugnis. V. S. 224, 231, 258, 267, 271.
 Előfizetési felhívás a „Hit fegyvere“ czimű műre. *Nagy Elek.* 227, 259, 307.
 Könyvismertetés: „A belényesi ev. ref. egyház története.“ *Rácz Károly.* 334, 342.
 Könyvismertetés: „A máté-szalkai ev. ref. egyház története.“ 354.
 Agabus jövendölése. Egyházi beszéd. *K. Tóth Kálmán.* 364.

V. Tárca.

Adalékok a tiszántuli reformált egyházkerület történetéhez. *Tóth Sámuel.* 8, 20, 31, 41, 63, 76, 113, 124, 136, 160, 194, 209, 224, 276, 306, 320.
 Felköszöntő. *Gergely Károly.* 173.
 Egy papi qualificatio olvasásakor. *Egy ref. tanár.* 174.
 Válasz egy versezetre. *Lénárd István.* 207.
 Az érmelléki ref. egyházmegye régi levéltárának pusztulása. *Molnár János.* 236, 246.
 Pécseli-é vagy Péczeli? *Kálmán Farkas.* 247.
 Nehány vonás Debreczen történetéből. *Révész Kálmán.* 257, 265.

VI. Zsoltárok. Énekek.

Reggeli ének VIII. zsoltár dallamára, III. zsoltár. *Kótai Lajos.* 145.
 Kótai Lajos reggeli éneke. *Kálmán Farkas.* 182.

Válasz t. Kálmán Farkas urnak. *Kótai Lajos.* 203.
 Urvacsorai ének. *Kálmán Farkas.* 230.
 Reggeli ének. *Kálmán Farkas.* 284.
 Ének a reformáció emlékünnepe. *Varga Lajos.* 317.
 Megjegyzések egy reggeli ének bírálatára. *Kótai Lajos.* 319, 328.
 Mire bánkódoz ó te én szívem! *Kálmán Farkas.* 326, 350.

VII. Felsőbb hatósági rendeletek.

Püspöki körlevél. 75.
 Miniszteri leirat az anyakönyvi kivonatok és családi értesítők bélyegmentes kiadása tárgyában. 163.
 Miniszteri leirat az iskolai takarékpénztárak ügyében. 183.
 Püspöki körlevél. *Révész Bálint.* 218.

VIII. Halálozások.

Kincses János. 12, 20.
 Lipcsei Pál. 24.
 Varga Lajos. 30.
 Debreczeni József. 35.
 B. Podmaniczki János. 56.
 Iványos Sámuel. 56.
 Özv. Aranyi Istvánné. 56.
 Gyulay József. 56.
 Gróf Degenfeld-Schomburg Imre. 58, 66, 70, 80.
 Biró Lajosné. 68.
 Szücs Imréné. 80.
 Vecsey Imre. 80, 90.
 Gööz István. 90.
 Doktor Károly. 115.
 Deák József. 163.
 Béder Ferencz. 163.
 Doktor János. 175, 177.
 Szalárdy Antal. 176.
 Nagy István. 189, 289, 292, 297.
 Kovács Imre. 198.
 Nagy János. 199.
 Mezei Pál. 212.
 Péchy Jenő. 217.
 Ragályi Gyula. 219.
 Weszprémi Gáspár, 239, 249.
 Gelenczey Pál. 291, 300.
 Kocsi Sándor. 292.
 Pap Károly. 299, 313.
 Török Pál. 310, 315.
 Tiszai Károly. 324.
 Kun Károly. 336.
 Bokor Imréné. 364.

IX. Különbélek.

Köznevelési és közoktatási szervezetből, az egyetemes konventre vonatkozó és az átmeneti intézkedéseket tartalmazó §-ok. W. 6.
 Középiskolai törvényjavaslat ügye. 6.
 Országos törvény a papjelöltek, a népoktatási tanintézetek tanítói és tanítójelöltek védkötelezettsége tárgyában. W. 7.
 A debreczeni ref. egyház köréből. 11, 12, 24, 104, 128, 139, 163, 176, 186.
 Baldácsy-alapítvány. 11.
 Néhai Biró Károly sírkövére adakozás. 12, 23.
 Révész Imre emlékére adakozás. 12, 68, 90, 163.
 Nagybecskereki ref. egyház részére adakozás. 12.
 A debreczeni főiskola köréből. 18, 89, 104, 152, 176, 292, 314, 323, 324, 336, 348, 356.
 Pázmány-társaság. 23.
 Tíz éves találkozás. 23.
 Ó Felsége adománya. 35.
 Főiskolai gondnok választás Pápán. 35.

Emódi ref. egyház részére adományok. 35, 104.
 Konvent kérvénye a gymnasiumi tanárok számát meghatározó országos törvény tárgyában. 40, 51.
 Az országos közoktatási tanács tárgyalásai. 48.
 B. Prónay Dezső egyetemes főfelügyelővé választása. 56.
 Köszönetnyilvánítás. *Rácz Károly*. 68.
 Adományok Nagy Sándor váncsodi lelkész részére. 68.
 Baptisták Belényes vidékén. *Sipos Imre*. 87.
 A középiskolai törvényjavaslat tárgyalása. 90.
 Tanárképviselők az egyházkerületi gyűlésen. 115.
 Lelkészjelölés H. Böszörményben. 115.
 Nyilatkozat *Joó Istvántól*. 115.
 Nyílt kérelem a szerkesztőhöz. 139.
 Lelkészképeségi vizsga. 139.
 Tanítóképeségi vizsga. 139.
 A középiskolai tanáregyesület tagjainak figyelmébe. *Joó István*. 145.
 Tíz éves találkozás. *Csiky Lajos*. 151.
 Lelkeszi jubileum Forgolányban. 152.
 Válasz a „Sárospataki Lapok“ t. szerkesztőjének. *Tóth S.* 159.
 Emlékeztetés 10 év utáni találkozásra. *Kun Béla*. 163.
 Tisztelet az érdemnek. 163.
 Nyílt kérelem *Joó Istvántól*. 175.
 Emberbaráti felszólamlás. *Egy római katolikus*. 179.
 Hazánk a külföldön. *Csiky Lajos*. 193.
 Lelkészválasztások. 200.
 Évzáró-ünnepély. 200.
 Felhívás a tűzvész által sujtott abauj-vajkóczi ev. ref. egyház érdekében. 210.
 Érettségi vizsgálatok Debreczenben. 219.
 Ajándékozás az aradi ref. egyház részére. 227.
 Válasz Csighi Ferencz vádaskodásaira. *Király István*. 238.
 Lelkészjelölés T.-Dobon. 239.
 Tiszántuli ref. egyházkerületben szavazás főgondnokra. 251.
 Konventi képviselők részére vasuti árkedvezmény. 259.
 Egyházi statisztika érdekében. 259.
 Nemes czélú ajándékozás Kisujszálláson.
 Nyilvános köszönet. *Kocsa Károly*. 268.
 Lelkészválasztás Tisza-Dobon. 268.
 Lelkeszi jubileum Bárádon. 268, 280, 286.
 Lelkeszi beigtatás H.-Böszörményben. 268.
 Főgondnokság ügye a tiszántuli ref. egyházkerületben. *Tóth S.* 274.
 Az egyszerű nők falusi kisedővókul alkalmazásának eszméje. *Könyves János*. 275.
 A történelmi társaság gyűlése. 292.
 Levél a szerkesztőhöz (Erdős Károly siremléke). 298.
 Válasz Lukács Ödön urnak. *Géresi Kálmán*. 299.
 Lelkészválasztás Nagyváradon. 308.
 A Petőfi-szoborbizottság ajándéka. 316.
 Egy érdekes levél. *Filó Lajos*. 321.

Király Ő Felsege Szegeden. 324.
 A tiszántuli ref. tanár-egylet által kitűzött pályakérdések. 347.
 Lelkészválasztás B.-Szent-Mártonban. 347.
 Nyilvános nyugtatvány és köszönet. 347.
 Szives kérelem. *Kiss Aron*. 348.
 Nyilatkozat az „Irányadó“ tárgyában. *Filó Lajos*. 355.
 Zwingli-ünnep. 374.

Vidéki tudósítások.

A h. szoboszlói ref. egyház köréből. *Zsigmond S.* 35.
 A gyoroki ref. egyház köréből. *Rácz Károly*. 36.
 A n. bajomi ref. egyház köréből. *László János*. 42.
 A földesi ref. egyház köréből. *Varga Lajos*. 54.
 A tiszaföldvári ref. egyház köréből. 55.
 A sályi ref. egyház köréből. *Szilágyi József*. 56.
 A bihari ref. egyházmegye köréből. *Szilágyi Márton*. 77.
 A kismarjai ref. egyház köréből. 89.
 A nagyszalontai egyházmegyéből. 90.
 Az alsó-szabolcs-hajdukerületi egyházmegyéből. 91.
 A m. telki ref. egyház köréből. *Nánássy J.* 102.
 S. ujlaki ref. egyház köréből. *Biky Ferencz*. 112.
 A n. bányai egyházmegye köréből. 115.
 A füzesgyarmati ref. egyház köréből. *Fekete Gyula*. 127.
 A h. böszörményi ref. egyház köréből. 152.
 A Gönczy-jubileum Forgolányban. *Géresi K.* 171.
 A nagykarolyi egyházmegye köréből. *Csighy Ferencz*. 185.
 A m. ugocsa ref. egyházmegye köréből. 186.
 A nyiregyházi ref. templom felszentelése. 186, 212, 286.
 H. hadházi lelkészválasztás. 186.
 Nyílt levél a szerkesztőhöz. *Kósa Ede*. 197.
 Nyílt levél a szerkesztőhöz. *Gyüre László*. 198.
 A mező-turi ref. gymnasium köréből. 211.
 Anabaptisták Gyomán. 219.
 Lelkeszi beköszönés Hadházon. 219.
 Búd-szentmihályi ref. egyház köréből. 219.
 A kisujszállási ref. gymnasium köréből. 227.
 Levél a szerkesztőhöz *Csiky Lajos*. 137.
 A b. gyulai ref. egyház köréből. 238.
 Visszaélés, melyet orvosolni kell. 266.
 A földesi ref. egyház köréből. 275.
 A h. böszörményi ref. gymnasium köréből. 292.
 A hertelendyfalvi ev. ref. leányegyház köréből. *Erdős József*. 331.
 Az álmosdi ref. egyház köréből. 334.
 A kisujszállási egyház köréből, *K. Hajdu d.* 340.
 Levél a szerkesztőhöz. 344, 354.
 A h. m. vásárhelyi ref. egyház köréből. 353.
 A n. szalontai ref. egyház köréből. *Szél Kálmán*. 371.
 A püspöki lelkészjelölés. 372.